

NAROCNINA: mesečna 350, četredelna 900, polletna 1700, celoletna 3200 lir. — Federat, ljudska republika Jugoslavija: Izvod 10, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun Založništvo trženskega tiska Trs: 11-5374 a ZA FLRU: Agencija demokratskega inozemskega tiska, državna založba Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva 31, tel. 21-928, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 604 T 375 — Izdaja Založništvo trženskega tiska D. ZOZ - Trst

Še nobene odločitve o zemljiških pogodbah

De Caro, Medici in Vigorelli so se vse predpoldne posvetovali sami in s

je v oboroževanju sponzoriral. Martino je poudaril končnost sporazuma o Trstu, šele zaradi tega, ker je odprl pot za izboljšanje odnosov in razrešitev obstoječih težav. V Jugoslaviji, dejal je, ima Italija resen namen zavezati se za nameni boljše svoje tega sodelovanja.

traskom in Turčiji. Po
tistem poročilu, ki ga
je dobil, da so turki
prišli za Irak in nevarne
je arabske države. Egip
t, da bi Turcija pu
gnja v katero koli
kak in za njih vse ostale a
bske države; čimne pa
arabske države. Turci
da je Irak vse dovaj
saciten s svoje pogodbo
liko Britanijo in s dobi
en vojake pomoči i
da. Če bo nekaka del potro
da, da Irak prouči ne
na Turčiji, s svojimi
sedsi Turci, ne bo imel h
pt ni prot, vendar pa dv
, da bi Turcija lahko re
pomagala Iraku. Če post
da Irak zave napada do
Turci poteno
Turci, da se Iraku Turki lah
zopazna z delom svojih
Iraku, da pomagajo Ir
Turci pa, da je druge str
Irak praznil svoje dipl
arabske odnose z Moskvo
me se je igral v tako sta
da je Iraku samostojno
slojstvo z namenom, da
sloj poveže z zaidanimi s
misi. Egip
Egipt se nato spravlja
Turčiji od odnosi Turčije

Urednik: **DR. VUKO BRADIC**
 Zastupnik: **DR. VUKO BRADIC**
 Izdavač: **DR. VUKO BRADIC**
 Tisk: **DR. VUKO BRADIC**

[illegible]

nasjekom, da im lahko obišče
to, so v krogih OZN blizu gla
tega tankovita menjenja, da
Kineska vlada napreduje v te
minuta korak naprej, in vidi
te test jasek naznake zle
zoboljšanje odnosov z Zah
om in zlasti z ZDA. To mn
je razirjeno tudi m
stalištevlin delegacij, H
narskočel se je dejans
v Pekingu, v preprici
Kina, da Kitajska zeli po
tujem napetosti v mednaro
nih odnosih.

**Konferenca o atomih
od 8. avgusta v Zenei**

NEW YORK, 22. — Medn
odna znanstvena konferen
a mirobodno uporabo ato
od 8. avgusta v Zenei. O tem se
ta v Zenei. O tem se je
s sporazumi posvetoval
dbor, ki zaseda v New York
ima nalogo pripraviti ko
ferenco.

V krogih blizu odbora
menja, da bo konferenca, k
nere se bodo udeležili znanst
viki 80 dežel, trajala du
edna.

Danes, NEDELJA 23. januarja
Emercijana, Voljka
once vzide ob 7.38 in zatone ob
6.56. Dolžina dneva 9.18. Luna
vzide ob 7.04 in zatone ob 16.34.
utri, PONEDELJEK 24. januarja

S. Marco 14.00: «Tuleca» G. Peck

Moderno. 14.00: «Zgodba Glenn
Millerja», J. Allison, J. Steward
Savona. 14.00: «Dolina Mavrova»,
J. Hawkins.
Viale. 14.30: «Serif brez revolucije»,
W. Rogers.
Vittorio Veneto. 14.00: «Sombre

Azzurro. 14.00: «Plameni v Kutii», D. Darcel.
Belvedere. 14.00: «Alahovi vizi», K. Grayson.

pornici», G. Ford.
Masimo. 14.00: «Samomirna
 poslanstvo», T. Curtis.
Novo cine. 14.30: «Pavla»,
 Young.
Odeon. 14.00: «Kje je svoboda
 Totò.
Radio. 14.30: «O' cangaceiro»,
 Russell.
Secolo. 14.00: «Desetorica iz
 glje», B. Lancaster.
Venezia. 14.00: «Potovanje be
 ca», J. Hall.
Skeledj. 16.00: «Morski ropar
 zelenega otoka».

RADIO
NEDELJA 23. januaria

8.30 Lahke melodije; 9.00 Koncertna oddaja; 9.30 Mozart: Kvartet za godala v G-guru; 10.00 Vesela glasba; 11.45 Oddaja nemških mladih; 12.15 Glasbo iz perle; 13.00 Glasba po želji; 14.30 Parada lahkinih orkestrskih skladateljev; 15.00 Slavni pevci; 15.30 Koncerti klasičnih skladateljev; 16.00 pianista Gabrijele Devetaka; 17.00 Glasba po želji; 18.00 15.30 Bartok: Rasposjeda za violino in orkester; 16.00 Malo šalo – malo zares; 17.00 Zbor »Fantejs s Proseka«; 18.00 Plesna glasba; 18.00 Beethoven: Koncert št. 5 za klavir in orkester; 18.45 Melodije iz revij; 20.00

Danes 23. t. m. ob 17.
uri bodo peli fantje s
Proseka-Kontovela na ra-
diu Trst II pesmi v pri-
redbi prof. Matije Tomca
pod vodstvom Milana
Pertota.

20.30 Cilea: Adriana Lecouvreur - opera v 4 dejanjih - Med. I. II. dej. Športni komentar (prič. ob 21.10); 22. Schumann: Fantazije; 23.05 Tangi.

TRSF I.

9.35 Vselem tempu; 15.30 Portaza z nogometne tekme; 17.30 Simfonični koncert, dirigira

K O P E R

254.6 m ali 1178 kc

Slovenska poročila: 6.30, 7.4

13.30, 14.30, 19.30 in 23.30.

Hrvaška poročila: vsak dan

20.00.

Italijanska poročila: 6.15, 12.5

745 Jutrjanja glasba: 8.15 Iz
mačih logov za nedeljsko jutro:
8.40 Za naše kmetovalce: 9.00
minut v veseljem ritmu:
Mladinski oder: Kaznovana
toreпка: 10.00 Glasbena
ja: 10.30 Zena in dom: 1.00

in 13.4 Glasba po željah;
Primorski zbori in ansambli
solisti-amaterji pojo* in igrajo
15.30 Kmetijska obnova v Istri
16.00 Nedeljski koncert priljubljenih opernih arij; 16.30 Izbrani

Lahka glasba; 17.15 (Sergej)
9.35 V vselem tempu; 15.30 (Sergej)
v 3 dej. (ital.); 18.50 (Sergej)
19.15 Kontrasti v ritmu; 20.00 (Sergej)
Jurina in Frana; 21.00 Glasbo
ni mozaik.

SLOVENIJA
254,6 m ali 1178 kc
Poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 12.00
15.00, 17.00, 19.00 in 22.00. pri
8.15 Domače pesmi za

predstava - Puškin - Zupanc 9
«Pravljica o carju Saltan»: 10
Operetna in lahka glasba: 10
Družinski pogovori: 10.10 Dopol 15
danski simfonični koncert; 15
lahka glasba: 15.30 Dušan Kr

koncert, 17.00 Radjiska igra
(Norman Corwin: «Brez naslova»
(ponovitev); 17.30 Zdobavne
lodge; 18.30 Igrajo domači
sambi; 20.00 60 minut
glasbe; 21.00 Kulturna krona
21.15 Večerni operni koncert.

TELEVIZIJA

10.15 Za kmetovalce;
Sport; 17.30 Ugo Betti: «Nase
rje»; 20.45 Iz filmov; 21.05
srečnejši; 22.45 Film «Ne
čaj me!»; 23.05 Sport.

Mali oglasi

MNUGO KANADČANOV
skih narodnosti se želi poro
z Jugoslovankami do 40
Interesentke naj javijo svoje
slove generalnemu zastopn
znanega nemškega instituta
ner za Kanado: Mr. Ludvik
ter, 117 Hunter St. West,
milton-Ontario, Canada.

KOLESA, moska in ženska,

po 24.000 lir, motorna
po 52.000 lir, na obroke. Mare
Ul. Pietà 3.

ZENA SREDNJE STAROSTI
zaposlitve kot gospodinja pri s
rejšem gospodu tudi za
ur na dan. Naslov na
lista.

„UNION“

Svetovno znana za-
varovalnica od leta
1828 je v TRSTU,
UL. VALDIRIVO 14
tel. 27512 - 35939
Prokurator RAVNIK

in turistični ura
«ADRIA - EXPRES»
Ul. Cicerone st. 4 prilo
Telefon 29243
prireja vednevrna ali-
denska zimovalna v gor-
skih krajih na primer
na Pokljuki, v Kranjski
gori, na Bledu, v Bohi-
nju, Planici itd. po naj-
ugodnejših cenah. Razen
tega preskrbi v najkraj-
šem času individualno
turistične vizume in
transizne vizume ter pri-
reja kolektivne izlete za
tu in inozemstvo.

Kaj bo izšlo v letu 1955 pri Slovenskem knjižnem zavodu

Kakor prejšnje leto, je Slovenski knjižni zavod tudi program za leto 1955 zgradil na sistemu knjižnih zbirk. Vse tri glavne zbirke (Svetovni roman, Sodobni roman, Nova ljudska knjižnica) so se v letu 1954 dobro obnesle. Stevilni naročniki so z rednim plačevanjem mesečnih obrokov pozabili, da je ta sistem popolnoma prikladen za veliko večino prijateljev knjig, ki jim je tako kar se da olajšano nakupovanje tehničnih knjižnih novitet. Omenjenim trem zbirkam je SKZ priključil še četrto, ki ji je dal naslov »Biosa« (Življenje). Ta zbirka bo posebno ustregala tistim, ki si želijo knjig memoarskega in biografskega značaja.

Zbirka »Svetovni roman« se bo letos začela z romanom Henryja Jamesa »Američan«. Ta pisatelj je danes znova v ospredju ameriške literature, saj nekateri izrazito moderni ameriški pripovedniki priznavajo v njem svojega učitelja. Slovenci doslej še nismo imeli v prevodu nobenega Jamesovega spisa, z »Američanom« bomo imeli priložnost spoznati njegov poseben način »konfrontacije« ameriškega in evropskega človeka. Roman se dogaja v Franciji, njegov junak pa je tipičen obogatel Američan, ki ga ljubezen pripelje v okoliščini svet pariskih aristokracij. Druga knjiga te zbirke obsega novega Balzaca, roman »Cesar Biotrova«, ki je eden izmed stebrov znamenite »Cloveške komedije«. Kakor v veliki večini Balzacovih romanov, se tudi tu napetost zgodbe naslanja na ostre osebnosti njegovih likov. Kakor je, kako dobro je umel pisatelj opazovati ljudi ter za njihovim dejanjem in nehanjem odkrivati vzročne niti človeških usod. Roman se dogaja v krogih poroških podjetnikov, trgovcev in finančnikov telihih Balzacovih spisov. Sodobnega ruskega pisatelja Konstantina Fedina roman »Bratje« je ena tedinah značilnih iz knjižne sovjetske literature iz knjig, ki jih je bila časovno se bolj blizu velika okotna revolucija in ko so na drugi strani sovjetski pripovedniki kar se da upoštevali izročila ruskega realizma in njegovih slavnih mojstrov. Zgodba o treh bratih, ki vsak svoje doživljajo revolucije in njenih zapletov, ni tendenčno delo, marveč umetniško predurjen poskus, prikazati usodo treh različno čustvenih bratov v močnem vrtnu zgodovine. Roman »Bratje« se ne dogaja samo v Rusiji, marveč tudi v Nemčiji, kjer se eden izmed bratov izpolnjuje v glasbi in skladu simfonije. — Jakob Wassermann »Utrika« je pomembna knjiga iz življenja v predvojni Nemčiji, zelo miškavno delo o mladi in pogumni ženski, ki se z močnimi ambicijami prebija sko-

zi življenje. Delo, ki ga bo vesela sleherni bralka, saj bo marsikje našla odsev tistih notranjih bojev in vnašnjih konfliktov, ki jih je bila morala sama prebiti. Sodobni roman je letos najprej posegel v česko književnost. O romanu Zdenka Nemečka »Zahodno od Panonije« so pred vojno pisali tudi naši listi, ker je vzbujal pozornost ne samo po kvalitetni obdelavi življenja tujih izselencev v Franciji, marveč tudi po nekaterih odsebah, ki so slovenskega rodu. Roman je poln zanimivih zapletov, in si bo nedvomno pridobil tudi pri nas širši krog bralcev. — Karla Grabeljška roman »Dolomiti se rušijo« je izvirno domači roman, pisatelj, ki ga poznamo kot novelista, je posegel v bogato snov, ki se je nabrala okrog osvobodilne vojne. Pregnetel jo je povsem po svoje in ustvaril delo, ki bo nedvomno zagrabilo vsakega bralca. — André Malraux je eden najbolj priznanih in priljubljenih francoskih pripovednikov zadnjih dveh desetletij in roman »La Condition humaine«, ki je v slovensčini dobil naslov »Vihar v Sanghaju«, je njegovo najbolj priljubljeno delo. (Lani je izšel tudi srbski prevod v knjigi z naslovom »Ljudska sudbina«). Roman se dogaja na Daljnem vzhodu, snov pa je posneta iz viharov dni, ko se je začela revolucionarna akcija kitajskih komunistov. Onkraj vsakršnih dogodkov po odpiranju globokih pogledov na velike drame človeškega življenja. — Theodor Dreiser roman »Sestra Carrie« je komaj še treba priporočati, saj si je dolgo, zlasti odkar so naši ljudje spoznali te zgodbe iz filma, premogli žele, da bi imeli ta znameniti roman v slovenskem prevodu.

Nova ljudska knjižnica bo prinesla najprej roman poljskega pisatelja Zeromskiego »Pred pomladjo«. Tudi to je znamenito pripovedno delo, ki je prevedeno iz v razne jezike; razgrinja bralcu poljsko življenje po prvi vojni. — Roman ameriškega pisatelja Le Grand Canona »V obzoru gora« nas vodi v pionirske čase ameriškega naseljevanja. — V Novi ljudski knjižnici bo izšla nadalje poučna knjiga domačega strokovnjaka inž. Ernesta Močnika »Zakladi pod zemljo« s prav zanimivimi, vsakomur razumljivimi poljudnimi znanstvenimi vsebinami. Izmed domačih novitet, ki so jih našli pisatelji predložili založbi, je bil izbran za to zbirko roman Vlada Habjana »Pomlad vnučkov«, delo, ki bo vzbudilo zanimanje zaradi svoje tematike in nalkavno opisanih dogodkov za časa osvobodilne vojne. — Napisal izide v tej zbirki dostavljena nova izdaja slovenskega romana Margarete Mitchellove »V uršincih« — tudi ena tistih knjig, ki se priporočajo za same, saj hodi njihova elava pred sleherni nov izdajo.

Kakor smo že povedali, po imela zbirka »Biosa« počasi vsebino. Najprej bo izšla v obliki monografije dr. Dragotini Cvetka o Danovnu Jenuku skladatelju, ki si je pridobil velikih zaslug za razvoj slovenske in srbske glasbe v 19. stoletju. Tibora Mendeljeva spis »Burma sredi dveh svetov« je zanimiv kot potopis po malo znani deželi in tudi zaradi svojih duhovitih razmišljanj o prebujajoči se Aziji in njenih svetovnozgodovinskih problemih. B. Plat-

ta Thomasa življenjepis Abrahamu Lincolnu ne seznajna bralca samo za eno od največjih ameriških osebnosti 19. stoletja, marveč tudi za važni razdobjem zgodovine Zedinjenih držav ameriških. Ta biografija se bere kakor roman. — Noposled bo izšel v zbirki »Biosa« v novem prevodu Axela Muntheja sloveči »San Michele«, knjiga, ki so si jo mnogi želeli, saj je prvo slovensko izdajo težko dobiti v antikvariatih; brez hude stiske nihče ne da iz rok tako dragocene in mikavne knjige. Novo izdajo v novem prevodu bodo za trdno pozdravili tisoči naših ljudi, ki so že kaj slisali ali brali o tej znameniti knjigi švedskega zdravnika.

Nekaj knjig bo izdal SKZ tudi izven zbirke. Tako je pričakovati ilustrirano izdajo E. T. S. Hoffmannovih »Pavljica«, antologijo sodobne švicarske proze, ki bo izšla sočasno z antologijo slovenskih povesti v švicarski izdaji, Maupassantove Novle v obsežnem in dobrem izboru. Vl. Bartola »Trške ne-moreske«, Murnikovega »Matjevega Matija« z Gasparijevimi ilustracijami, dr. Leopolda Ješeta zdravstveni spis »Oko in vid«, novo izdajo romana Bogomira Magajne »Gornje mesto«, pesniške zbirke C. Vipotnika, Petra Levca in I. Minattija, Menartov izbor Byronovih pesmi in romane in dr. Goliasov konverzacijski priročnik nemškega jezika in še to ali ono.

GIULIO VIOZZI SE ČEDALJE BOLJ UVELJAVLJA „Bela stena“ uspešno glasbeno delo tržaškega skladatelja

Po »Mrakus« (»Buoio«) Anibala Bizzellija in V. Minuccia smo s presenečenjem in ugodjem poslušali drugo dobro radijsko opero, »Bela stena« (»Parete bianche«) Giulia Viozzija (Milanski orkester RAI, dirigent Alfredo Simonetto, režiser Gian Domenico Giagni). Poslušanje teh oper nam se enkrat dokazuje, da lahko naši skladatelji in glasbeniki dostojno vzdržijo primerjavo s podobnimi tujimi deli, ki so nam bila predstavljena v »Prix Italia«, da pa jih v nekaterih stvareh tudi prekašajo po dostojanstvu in originalnosti inspiacije.

Zanimiva »Mala opera« Giulia Viozzija zapušta utro pot »elirke«, čeprav se uklanja radiu z modernimi izraznimi sredstvi. Ki jih zahteva mikrofon, in poskušajo bolj odkriti doseg sočasnega med besedo in zvokom, med recitirano besedo in glasbo, ki podpira smisel besed in njihovo čustveno vsebino. Beseda in glasba sta tesno združeni v umetniškem izrazu, ki se najbolj približuje radijski govorici. Tena, ki jo je izbral Giulio Viozzi za svojo »Belo steno« (sam je napisal besedilo in partituro), je mit alpinizma kot vzvišene športne delavnosti, celo kot poduhovljene panoge, ki sili človeka k preseganju svojih telesnih in duševnih mehanizmov. V tem je skoraj borba s samim seboj in s snovjo, borba za zavojevanje širšega obzora, težnja ki simbolizira boj za doseg ideala.

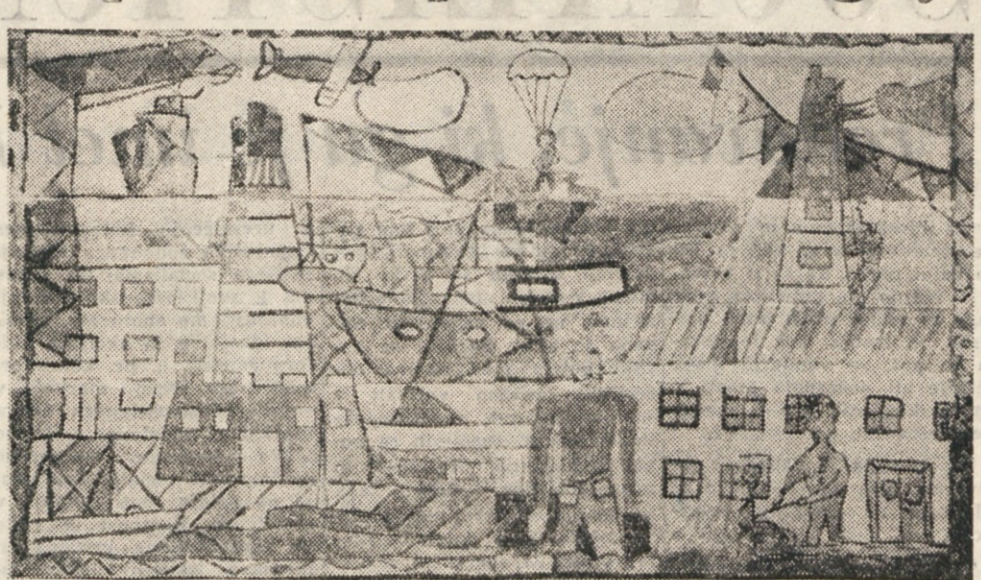
Viozzi je uporabil kot zamisel resnično dogodivščino. Trje alpinisti se morajo »sredi nevarne plezanje ture« ustaviti zaradi nevarnosti. Nevarnost je pravem v navezojo spodnje, udari ob navpično gorsko steno in ne najde več zadostnih opromkov, da bi se odbral. V nekaj trenutkih bodo njegove roke in noge nevarno zdrsle nazaj skozi steno, po zakonu težnosti to morja potegniti tudi oba tovarisa v grob. V nenadnem vzgonu plemenitega znanja in junake gladnopravnosti prereže svojo vrsto in reši tovarisa. S širokim razmahom prihaja opera do krize, ki je jasno izklesana, in kmalu

nato do katastrofe, ki se razširi v lirski komentar, pravljanje junakega, vzvišenega dejanja, ki kot ogromno krilo zasenčuje mrzlo gorsko pokrajino; veter, sneg, skale in pogum, pa človek obdaja v grozno dimenzijo tragedije, ki jo obdaja kot kulise nepremagani vrhovi. Spretnost Viozzija-pisatelja je nedvomno, zlasti v prikazovanju krize in dramatičnega odločanja. Zdeli pa bi, da se v začetku ne bi napotil po bližnjici, ki jo predstavlja vloga pripovedovalca s funkcijo zgodovinarja, kar splošna postavlja njegovo opero v aversnost, da postane navaden dokumentarni filmski prikaz, z običajnim spikerjevim glasom in z glasbo, ki je samo navaden komentar k filmu. Toda lirski ton proze je deloma odtehtal po pomankljivosti, ki jo kompenzira z daljnimi glasovi trobil v nekaki vojaški tonov govornega »zborov«. To bi podelilo »Beli steni« še večje umetniško dostojanstvo in bolj strnjeno prikladen radijski stil.

Vendar pa ima to delo toliko dobrih strani, da se ne bomo ustavljali ob pomankljivosti pesniške tehnike. Glasba je presenetljiva po svojih efektih in po svoji čustveni in izrazni učinkovitosti. »Razredčena« predigra, prozorna, ledena, z uporabo očitnih instrumentalnih sredstev Stravinskije, je takoj prenela pozornost v prozorno in mrzlo ozračje gorskega jutra, zgodnje ure, ko se začenja alpinistični podvig. V partituri se Viozzi ni bal niti uporabiti glas budlike z njegovo nedvomno govorico in jo kompenziral z daljnimi glasovi trobil v nekaki vojaški budnici, medtem ko je vmes slisati kot zavijanje vetra. Opazili smo, kako koristno je bilo tukaj — in še marsikdaj pozneje — sodelovanje med avtorjem in režiserjem. Vse je potekalo z točnostjo in okusom, tako da so bila stikaliska med zvokom in hrupom, med glasom in glasbo zabrisana že v korenu v eno samo izjano izrazno površino.

Nekateri glasbeni domisljci, kot pogosta uporaba pritisk na upravo. Vendar ta pritisk ni imel takojšnjega uspeha, vendar je stavka

Uspeh šole prof. Černigoja

Letos so ob novem letu v Ljubljani organizirali razstavo risb slovenske mladine, na katero je bil s svojimi učenci povabljen tudi prof. Černigoj iz Trsta. Razstavljene risbe dijakov iz Trsta so vzbudile veliko zanimanje med ljubljansko mladino, zlasti linorezi, ki so bili edini na razstavi. Uspeh je bil potrjen tudi z nagrado, ki je bila podeljena za kolektivno risbo »Stari svetilnik, Trst« (III. razred Višje realne gimnazije) ter za linorez dijaka Pertota

Naš tedenski pregled

V vzhodni Aziji so ta teden spet zagnali topoli. Ne sicer za dolgo, vendar dovolj, da se je pozornost spet obrnila tja in da so tamkajšnji dogodki spet v precejšnji meri zapolnili svetovno diplomacijo.

Tudi dogodek sam na sebi ni kdo ve kako pomemben: kitajske čete so zavezele neznan otok prav blizu kitajske obale, ki so ga doslej držale kuomintaiške sile. V bližini pa je še več takih večjih ali manjših otokov; med njimi je najpomembnejši Tačen, ki je še večje kuomintaiško oporišče in o katerem smo že večkrat lahko čitali v časopisnih poročilih. O tem, da bi dogodki preteklega tedna pomenili uvod v napad na Formozo, bi bilo gotovo odveč govoriti.

Diplomatska delavnost, ki so jo dogodki sprožili s temi golimi dejstvi gotovo ni v nobenem sorazmerju in tudi ni odvisna od tega, da se v Formozi ožini vodi stalna majhna vojna, ki utegne, če bi se razmahnila, imeti tudi hujše posledice. Položaj v Formozi ožini je odzvojni na neurejenega položaja na Daljnem vzhodu, ki se kaže v tem, da država s pol milijarde prebivalcev ni vključena v svetovni sistem, da se v njej ne razvija normalna politična in ekonomska življenja, da država, predvsem z eno izmed dveh največjih veleliti, ZDA, nadalje v tem, da je del kitajskega ozemlja (Formosa in še nekaj otokov) zaseden po režimu, ki je bil s celinske Kitajske dokaj srano to pregreha, pa ušina podpora ene veleliti in je od nje tudi uradno priznan za legalno kitajsko vlado in ki je poleg tega še zaslovan v OZN kot edini predstavnik Kitajske; ta položaj je posledica dejstva, da se kitajska revolucija zaradi tuje intervencije ni mogla razširiti na vse ozemlje. V bistvu je ves napet in neurejen položaj na Daljnem vzhodu posledica tuje intervencije, formalno v korist nekega propadlega režima, dejansko pa v korist raznih in psovem čistih interesov.

Napad na Jikšanang je bil kot pritisk na ta boleči točki. Reakcija nany pa je pokazala, da tvor dozoreva in da se bolj ali manj povsod zaveda, da je sedanjí položaj neudržen. Da si to mnenje utira pot v ZDA, je bilo sklepati že dalj časa iz raznih izjav, odgovorov ameriških voditeljev, ki niso bile več na nekdanji nenopustljivi liniji preproste ignoriranja kitajske revolucije in iz nje zrasle nove kitajske države. Toda na drugi strani se je washingtonska politika toliko zaletela s podporanjem Ceng-kajšovega režima in s prisilnim dejanjem, da se ta politika v ameriškem javnem mnenju počela kot edina pravilna in mogoča, da se je danes dejansko znašla v težki, iz katere je umik izredno težaven.

Cenpr se tudi za takšno zastojevno operacijo skriva nevarnost neposrednega, pa čeprav manjšega spopada med ameriškim in kitajskimi silami, je predlog najbrž cenzuriral, da se prepreči položaj, v katerem bi bile ZDA zaradi pogodbe o vzajemni pomoči s Ceng-kajškom zapletene v konflikt.

Ce bi se Ceng-kajški umaknil z otokov v bližini celine, bi med njim in Mao-tzingom, ki Kitajsko ostal več sto kilometrov širok Formoški pristan. Oba nasprotja bi bila nekoliko ločena, nevarnost spopada bi bila manjša, Manjša bi bila tudi nevarnost, da se v konflikt zapletejo ZDA, kar bi položaj, ki se morda približuje resnici, nenadoma zastoilo.

S posredovanjem OZN naj bi se poleten med Kitajsko in Formozo doseglo nekako premirje. Praktično bi v tem primeru imeli dve Kitajski — in nekatera poročila iz Washingtona dajejo slutiti, da bi bile ZDA verjetno pripravljene vsaj o neki meri urediti svoje odnose s Pekingom, če bi ta priznal obstoj Formoze kot nekeke posebne države. Obenem pa je v Washingtonu opazna tendenca, da se ta zamisel — ki je verjetno poskus, da se washingtonska politika nekoliko izmota iz sedanjih zagate — prikaže kot pobuda OZN, na katero bi ZDA samo pristale. Pa tudi za to bi bilo treba še našti neko formalno rešitev. Kajti Združeni narodi sami ne morejo storiti ničesar, če ni formalne pobude vsaj ene države članice.

Peking odločno odklanja zamisel o obstoju dveh kitajskih držav ali glad. Zanj je Formozo popolnoma nezavzemal del kitajskega narodnega in državnega ozemlja. Ceng-kajški na Formozo pa niti ne pomeni samega sebe, ampak ZDA.

Vse je torej še dokaj zapleteno in položaj lahko opazujemo samo v grobih zunanjih obrih, medtem ko o ozadju dejavnosti nameni pekinške vlade, stopnja pripravljenosti ZDA, da odnehajo od svojega nepopolnopravnega stališča in se nekeoliko bolj ravnanjo po realnem položaju — lahko samo ugibamo. Tudi globoko zakoreninjenih nevarnosti, ki izvirajo iz sedanjega nenaravnega položaja, pa tudi iz nedoumevalne volje Ceng-kajškovega režima, da tudi za ceno najhujših provokacij ohrani svoje pozicije, ne smemo pustiti venar.

In vendar se je položaj na Daljnem vzhodu začel razvijati o bolj pozitivnem smislu. Zavezje Jikšananga je bilo — verjetno tudi po pekinških namenih — tisti vzpud, ki je ta razvoj sprožil.

To je njegova druga „radijska“ opera

nadoma je simboliziral »navpičnost« gorske stene in se obenem identificiral s samo goro, s samo steno, se je uvrščal v logiko pripovedi in v poetično logiko sožitja med glasbo in besedo; bil je skrajno učinkovit. Prikazal se je strnjen in obenem lirčen kot skalnati grebeni hriba, kadar veter za trenutke razkrije njegovo neposredno in zlo blizino. Glasbeni simbol postaja pogosto instinktiven v radijskem poslušalstvu, kadar je uporabljen z inteligentnim, tehničnim in psihološkim znanjem.

»Bela stena« je ustvarila glasovih vtis, kot vse dobra dela, napisana in komponirana posebej za radio, v katerih se logična govorica besed staplja v čustveno govorico, brez sunkov, nesoglasij in pleonazmov. To pomanjkanje pleonazma in nepotrebnih in neokusnih ponavljanj pojmov, ki se pojavljajo v zlogih in ponavljajo v notah — je ena izmed najpomembnejših dobrih lastnosti »Bela stena«. Očitno enotnost zamisli in izvedbe ni ustvarjala ponavljanja med glasbo in besedo, kot se je preprosto dogaja pri sodelovanju med literatom in glasbenikom. Če besedilo in partitura nista tesno povezana, boljše je nista zapisana na enem samem papirju, ne bo nikoli mogoče zavezati obojih na en sam vzvod. Glasba in beseda tu nista več sijnjska dvojčka, ki se med seboj ne moreta, ki drug drugega obožujeta parazitirata. Iz tega obžalovanja vrednega, toda pogostega nesoglasja nastaja škoda ne le za literarno in glasbeno delo, temveč tudi za radijsko govorico, ki ga ne prenese.

VILMA BUKOVČEVA v operi Madame Butterfly

V Toulouseu Stejejo Vilmo Bukovčeva že nekoliko za svojo. Navdušila jih je s svojim petjem na mednarodni pevski tekmi v maju prejšnjega leta. Potem se je decembra vrnila tjakaj, ker je bilo domenično, da bi bila v Faustu. Predstava bi se morala že skoraj začeti, ko so člani orkestra napovedali stavko. Razen Bukovčeve sta bila tedaj še dva poljska gosta in članom orkestra se bilo konca. In čeprav se je pred predstavo z dirigentom dogovorila, da znane arije ne bo ponavljala in se je temu na sceni tudi dolgo upirala, občinstvo ni hotelo prenehati s poslušanjem, dokler ni izsillo ponavljajala.

Kritiki v tamkajšnjih listih La Depeche in Le Patriot sta tako ugodni, da si še pevec sam že ne more boljših želel. Pri tem velja pomeniti, da je Le Patriot kominformovski list, ki je pred nedavnim sploh ni poročal na pr. o gostovanju zarebneškega baletnega ansambla, ki je gostoval tudi v Toulouseu. O Bukovčevi pa je napisal pravi panegirik, ki tudi po obsegu precej presega vse, kar je kritik napisal o ostalih pevcih in izvedbi soloh. Tako na pr. Le Patriot kar pričinja članek z zahtvalo Bukovčevi, češ da je pripravila enega izmed najlepših in najprijetnejših učinkov, ki se sploh morejo okusiti v kaki gledališki dvorani.

Ob poslušanju Bukovčeve, nam prihajajo v spomin najslavnejša imena in najslavnejše interpretacije. In takoj moramo reči, da jim je Bukovčeva enaka, ne da bi niti najmanj prevzemala po drugih »dn kaj reči o njenem glasu, pravi dalje kritik, če ne to, da je ta glas popolnost sama. In po opisovanju glasu v superlativih se ne manj pohvalno izraža o igri.

In kot Le Patriot, ki piše, da se jim je zdela vloga Madame Butterfly kot očeljena, prenovljena in povečana, tako piše nekaj podobnega tudi La Depeche, ko pravi, da je Bukovčeva vlogo osvobodila mnogih konvencionarnosti in zopet poudarja njeno petja tudi v oke roven piene igre. Nekoliko smo imeli tudi

Bukovčeva v Toulouseu

Tržačani priložnosti slediti vzponu te priljubljene pevke in se zato njenih uspehov tudi mi veselimo. Seveda bi želeli, da bi jo lahko kdaj silali tudi v Trstu na opernem odru, pa ne samo na prostem, kot lanske poletje, temveč v gledališču.

Zanimivo je, da je tudi pri tem gostovanju nastala neprilika, ki pa so jo hitro rešili. Zbolel je dirigent, pa so takoj poklicali iz Marsella dirigenta Jeana Trika, kar je bilo potem za Tuluzane še en vzrok več za zadovoljstvo.

Pri predstavi je Bukovčeva doživela pravi triumf. Ploskani n bili konca. In čeprav se je pred predstavo z dirigentom dogovorila, da znane arije ne bo ponavljala in se je temu na sceni tudi dolgo upirala, občinstvo ni hotelo prenehati s poslušanjem, dokler ni izsillo ponavljajala.

Kritiki v tamkajšnjih listih La Depeche in Le Patriot sta tako ugodni, da si še pevec sam že ne more boljših želel. Pri tem velja pomeniti, da je Le Patriot kominformovski list, ki je pred nedavnim sploh ni poročal na pr. o gostovanju zarebneškega baletnega ansambla, ki je gostoval tudi v Toulouseu. O Bukovčevi pa je napisal pravi panegirik, ki tudi po obsegu precej presega vse, kar je kritik napisal o ostalih pevcih in izvedbi soloh. Tako na pr. Le Patriot kar pričinja članek z zahtvalo Bukovčevi, češ da je pripravila enega izmed najlepših in najprijetnejših učinkov, ki se sploh morejo okusiti v kaki gledališki dvorani.

Ob poslušanju Bukovčeve, nam prihajajo v spomin najslavnejša imena in najslavnejše interpretacije. In takoj moramo reči, da jim je Bukovčeva enaka, ne da bi niti najmanj prevzemala po drugih »dn kaj reči o njenem glasu, pravi dalje kritik, če ne to, da je ta glas popolnost sama. In po opisovanju glasu v superlativih se ne manj pohvalno izraža o igri.

In kot Le Patriot, ki piše, da se jim je zdela vloga Madame Butterfly kot očeljena, prenovljena in povečana, tako piše nekaj podobnega tudi La Depeche, ko pravi, da je Bukovčeva vlogo osvobodila mnogih konvencionarnosti in zopet poudarja njeno petja tudi v oke roven piene igre. Nekoliko smo imeli tudi

SOPHIA LOREN

v zadnjem času vse bolj in bolj pridobiva na popularnosti in ji nekateri celo obetajo za letošnji v tem pogledu kar prvo mesto pred italijanskimi filmskimi zvezdami, kot so Lolo Brighida, Pampalini, Mangano in druge

Ob gostovanju SNG v Ljubljani

Ob gostovanju Stefke Drolceve in Jožeta Lukeša z De Hartogovo dramo v ljubljanskem Mestnem gledališču je Boris Grabner v Ljudski pravici med drugim napisal:

Za režiserja Jožeta Babice, kakor tudi za oba igralca, je bil problem prav tako težak, kakor je v bistvu preprost. Dosežena je bila velika razgibanost in nevarnost. Videli smo mnogo lepih domislekov, odigranih gladko in virtuozno. Tenkočutno izoblikovani detajli, vse majhne značilne geste, ki se od stike do stike — primerno s časovnim obdobjem — vedno bolj bližajo starčevskemu drvetju. Vse se naravno in pristno spreminja od načina hoje do načina prepira do mešanebojnega razumevanja, glasu in ljubkovanja, od igralca obeh vlog sta pri tem pokazala razpoložnost svoje kreativne sposobnosti. Medtem ko smo pri Lukešu občudovali virtuozno izpeljan vzpon vseh mogočih odtenkov sebičnosti, domisljivosti, ljubosumnosti, frazerstva, pa tudi temu primerno plitve, čeprav zanj resnične ljubezni, očetoške zaskrbljenosti in nekoliko smešne pristranosti — nekateri prizore preveča rahla ironija meščanskega zakonca — do starčevske neobojne, a subjektivno velike energije propadlega pisatelja, smo pri Stefki Drolcevi videli prav tako tenkočutno zatirane podrobnosti od prve noči v zakonski postelji, do tople materinstva in nato ljubezni, od poskušne ločitve do starčevske zaljubljenosti.

Islandski zvon

Knjiga »Islandski zvon«, ki jo je napisal Halldor Laxness, je prav gotovo ena najbolj zanimivih knjig, ki so prišle sredi decembra na slovenski knjižni trg.

Ko se je predlanskim in lani, med predlaganci za Nobelovo nagrado spet pojavilo ime islandskega pisatelja Halldora Laxnessa, smo spraševali, kdo je to. Zdal nam je Cankarjeva založba predstavila tega pisatelja. V slovenskem prevodu je izšel njegov roman »Islandski zvon«, ki bo prav gotovo zbudil precej pozornosti. Morda manj pri širokem krogu bralcev, zato pa več pri knjižnih sladokuscih in ljubiteljih dobrega branja. To zato, ker je Islandija majhna dežela, majhen otok v Atlantiku, na katerem živi ljudstvo, ki šteje komaj dobrih 100.000 ljudi. In vendar je iz tega majhnega okolja izšel pisatelj, ki ga po značaju ves literarni svet. Roman »Islandski zvon« bo vzbudil pozornost tudi zaradi svojevrstnega sveta, ki ga prikazuje. Ni to sicer sedanjí čas. Toda življenje 17. in 18. sto-

letja, ki ga pisatelj opisuje, je življenje, ki zaradi izredno bogate tradicije prav v pogledu kulturnega življenja predstavlja svojevrstno snov za umetniško oblikovanje. In končno: način pisateljevega prikazovanja, njegova umetniška moč in slog sta tista, ki bosta v bralcih ustvarila prepričanje, da gre za velikega pisatelja in za pravo umetnino.

Roman »Islandski zvon« je poudoben stari nordijski sagi. Pisatelj prikazuje življenje prepruštene kmeti, ki živi s svojo družino v velikih bedi in stiski. Moč ima v svojem značaju nekaj tistih potez, kot jih najdemo pri starih junakih, vitezih in potujočih pevcih. Moč, čeprav neuk kmet, pozna stare pesmi. Razen tega je svobodoljubljen. Nikogar se ne boji in drzne si zasmehovati celo kralja in njegove glavo slasti. Čeprav stoji večkrat blizu smrti, se je ne boji. Z verjo v življenje, s humorjem in potrpljenjem premaguje vse težave. Trdnop upajoč v svojo pravico se ne ustraši iti po svetu, da bi dosegel pravico, ki jo na koncu svojega življenja tudi doseže in reši svojo glavo. Med njegovo zgodbo

se prepleta zgodba Arnasa Arneusa, uglednega Islandca, ki živi na Danskem in ki zama po v samostojnost svoje dežele, prav tako kot zama po v uresničenje svoje ljubezni. Laxness pripoveduje mirno in stvarno in iz njegovega pripovedovanja stopa pred bralca vsa problematika zaostale in skrajno revne dežele iz najtemnejšega obdobja njene zgodovine. Problematika, iz katere pa pisatelj z uresničujočo pravico Jona Hregvidssona le nakazuje neno rešitev, saj izraža njegovo pisanje polno vero v ljudstvo in njega bodočnost.

Sl. Ru.

PREJELI SMO:

»LJUDSKA UPRAVA«, letnik VII. 1954. št. 12. Izdaja Sekretariata za zakonodajo izvirnega sveta. Ljudske skupščine LRS. Odg. ur. dr. Miha Potončnik. Letna naročnina 360 din. Naroča se tudi pri ZTT. Trst. Ul. sv. Franciška 20-III. Tel. 37-338.

»BOLLETTINO D'INFORMAZIONE« Leto VI. št. 207. Rim 15. januarja 1955. Izdaja »Centro studi adriatici« Rim. Vittoriano Piazza Venezia. Odg. urednik Umberto Nani. Letna naročnina 1000 lit. Vsebuje v glavnem izrednostne članke o Trstu. Isti in Dalmaciji.

»PACE E LIBERTÀ« Leto III. št. 1. januar 1955. »Organo del Comitato di Difesa Nazionale« Centro di Totalitarismo — Vescina. Članki italijanskega makartizma, ki so uporabljani tudi za lepoko po Trstu v zadnjih dneh.

proti birokratizmu in obrambi demokratičnega, ker je bil to edini način, da bi si ustvarila idejno in politično podlago za odpor proti temu pritisku, in tretjič, ker je ubrala to pot, se vendarle mora hitreje ali počasneje gibati v smeri klasičnih oblik zahodne meščanske demokracije.

ma kot takšnega in s tem povezane razlike v zunanje-političnih težnjah so prišle do izraza v stikih med obema deželama, ne pa nasprotno. Sedva so stiki, karkoli so našla potem med obema deželama, obratno vplivali v smislu krepitve notranjepolitičnih teženj, vladnih za on-

ki uresničenju kategoričnega imperativa sodobnega mednarodnega socializma: da najde pot k svoji organski notranji enotnosti; ne enotnosti v smislu ideološke in akcijske uniformiranosti, n. pr. konformističnega tipa, marveč v smislu konstruktivnega demokratičnega sodelovanja, ki bo

dalne bodočnosti.

Ce upoštevamo vse to, je očito, da mora roditi sleherni težnja, da bi narodom in človeštvu vsilili katero koli določeno obliko gibanja kot edino možno, reakcionarno sodelavo. Zato so po mojem mnenju naporji za upostavitve tolerantnega sožitja in sodelovanja

socialistične težnje res ker najbolj nemoteno do izraza. Tudi stvar ni samo v razdelitvi sedanjega sveta na z ostale in razvite dežele. Kakor drži, da je lahko sistem klasične meščanske demokracije politično sredstvo za daljšo ali krajšo fazo evolucije v socializem, toliko drži

zaradi te vloge političnih, nujno potrebnih, ker so v določenem smislu krhali ali usmerjali ostrino protislovij ter osvajali družbo od pritiska slepe stihije in vnašali v družbene odnose večjo politično stabilnost. Če pa predpostavljamo obstoj — da ne rečem brezrazredne družbe, da ne

mednarodnopolitičnih položaj naše dežele, predvsem v zelo realističnem gledaču: socialistične sile namreč lahko zmaga jo — ne samo nad protirevolucijo, marveč tudi nad birokratizmom, samo če bodo mogle vnašati v družbo deželne svobodnejše odnose, to pa morejo storiti, če bodo ek-

romsko dovolji močne, da bodo
do poteglene za seboj ves ga
spodarski razvoj dežele, dru
gače povedano, če ne bod
nekakšna socialistična gospo
darska oaza v morju drobno
lastniških elementov v mestu
in na vasi, marveč če bodo
prevladujoč element, ki bo iz
podpiral zaostale družbeno
odnose predvsem s svojimi
gospodarskim sodelovanjem
ne pa z državno silo. Moralno

si je nista, stvarjalca si-
v. V pogojih podružbenih
proizvajalnih sredstev takšna
je še celo ne more biti za-
estna delovna volja posa-
nega človeka, ki vznika
iz njegovih osebnih, gospodar-
skih in moralnih koristi. Ta
olja bo prihajala do izraza
en bolj, čim bolj bo vzni-
la iz spoznanja vsakega de-
lovnega človeka, da so nje-
ove osebnosti povezane
s koristmi družbene skupno-
st, in da mu je zagotovljena
možnost, da prek ustreznega
emoupravnega mehanizma e-
moupravno sodeli pri ob-
navljanju vprašanj, nanaša-
joč se bodi na to, bodi na
drugo korist. Zlasti v teh po-
gostih, prav v pogojih po-
družbenih proizvajalnih sred-
stev, lahko pride najbolj do
izraza še zdajnaj znana iz-
stopanja človeštva, da kakovo-
stni individualnega delovnega
stvarjalca, bodi duhovnega

v glavnem s kakovostjo
stvarjalca samega, s kakov-
ostjo in močjo njegove
stvarjalne volje. To indivi-
dualno voljo mora socialisti-
na družba prvič, sprostiti
drugič zagotoviti njeno sta-
no družbeno in strokovno in
obrazbo in tretjič, postaviti
jo na individualno in kole-
ktivno, gospodarsko in mo-
ralno korist in izpodbujati
njeno uresničevanje. Usmerje-
joča in kontrolna funkcija
višjih družbenih organov
starej lahko pozitivna in
stvarjalna samo, če je v skla-
du s ta elementarno težnjo
bolje rečeno, če je predvse
usmerjena na zagotovitev po-
gostej, da bi lahko takšna te-
nja prišla kar najbolj do iz-
raza.

Centralistični državni si-
mi, na podlagi podružbenih
proizvajalnih sredstev, ima-
lahko samo v določenih po-
gostih, prav v pogojih po-

Zdaj vsekar bo že lahko rekel, da smo v polagatelno razvijajočo državo, ki se razvija v pozitivno moralno, kar bi bilo bistveno boljše, kot je bilo v preteklosti. Zdaj vsekar bo že lahko rekel, da smo v polagatelno razvijajočo državo, ki se razvija v pozitivno moralno, kar bi bilo bistveno boljše, kot je bilo v preteklosti.

zem.

Razen tega ostane — ne glede na razvitost ali nerazvitost te ali one dežele — dejstvo, da vsaka skrajna zaostritve notranjih protislovij, do katere pride v specifičnih razmerah objektivne gospodarske in politične brezizidnosti katerega sistema, nespособnega za kompromise in koncesije delavskemu gibanju, samo po sebi omogoča mirno, no demokratično izgladitev protislovij. Ta zaostritve neogibno privede do revolucionarnih popadov. Takien je bil, tudi položaj v stari Jugoslaviji. T^o diti, da revolucionarna pot delavskega gibanja v takšnih razmerah ne more biti izhodisce socialističnega razvoja oziroma vztrajati na klasičnih meščansko-demokratičnih oblikah kot edinem možnem političnem okviru razvoja v socializem, pomeni ustvarjati dogmo, ki nič manj škodljiva od napačnega

Proizvodnja jekla je znašala 15 kg na prebivalca, vtem ko se je v zahodnih deželah gibala od 120 do 340 kg. Proizvodnja elektroindustrije je bila 50-krat manjša od evropskega povprečja. Strojna in kovine predelujoča industrija je zaostajala za Avstrijo 11-krat, za Italijo 12,5-krat, za Belgijo 19-krat, za Francijo 33-krat in za Švedsko 50-krat. Jugoslavija je 100 odstotkov

in politične sile, ni pa mogla avtomatično spremeniti materialnih odnosov v deželi, torej tudi ni odpravila iz njih izvirajočih protislovij. Očitno je torej, da bi — celo če bi se načelno odločili za to — vsi poskusi, da bi socialistična revolucija upostavila klasični meščanski demokratični sistem -- kakršnega niti meščanstvo ni moglo upostaviti prav zato, ker je to omo-

**naloga za k
listične gosp**

S takšnimi predpostavkami kot izhodiščem smo se po revoluciji lotili predvsem težavne naloge, da bi industrializirali deželo. Industrializacija torej za nas ni nobena

repitev social- odarske baze

izgubile oblast, so bile še zm-
 raj močne in sposobne, da so
 lahko v določenih položajih
 napravile veliko škodo po-
 tični stabilnosti socializma.
 Na drugi strani so takor-
 boj, kakor tudi izredno veli-
 ki napor za gospodarsko iz-
 graditev dežele, ki so zahtev-
 vali veliko notranjo discipli-
 no ter znatno mero politične

(Nadaljevanje na 5. strani)

previsko, je znasala leta 1938 proizvodnja na prebivalca skoraj 70 kWh. Takratno evropsko povprečje pa je znaslo samo 10 kWh. Če bi se v Sloveniji "sicer" mešastim "demokracijam" sistem -- kakršnega niti mešančstvo ni moglo upostavljati pravo tvoj, ker je to omo-

podatki iz znanosti. Nasprotno, graditve socializma smo se morali lotiti — celo če povsem abstrahiramo konkretni

boj, kakor tudi izredno veliki napor za gospodarsko izgraditev dežele, ki so zahtevali veliko notranjo disciplino ter znatno mero politične

(Nadaljevanje na 5. strani)

Delavske stranke Norveške, med svojim obiskom na Norveškem

(Nadaljevanje na 6. strani)

PIPA TOBAKA

To je bilo takrat, ko nisem bil več otrok. Bil sem tak potegnjec, da so mi bili prekrtaki rokavi in hlačnice. Prijel sem za vsako delo, o potegnjecih, o mehi, pa najemali celo sosedje. Vodi sem vole, znašal snope v kopice, kosce sem nosil v oči in stresal rednice. To mi je dajalo posebno veljavo, čutil sem se za odraslega. Po vsej pravici sem nosil kurje pero na kloboku.

Najlepše je bilo ob kosih. Bil sem visoko v hribu, z razgledom na gore in doline. Vse samo zelenje in sonce, orli so se letali na jasnini. Bal sem se, da traja in modrasov, zakaj poleti sem vedno nosil tiste čevlje, ki sem jih prinesel že s seboj na svet. A ta strah je bil malenkost, pravi užitek, ki so me ponujali v senožeti. Ob grobljah rdeče jagode, ob grmovju maline, a v senožeti drevja borovnice. Vse, kar je bilo v pravici: Mizica, pogrnji se!

Nekdo me je sosed, Lukova Mica, ki je njela kosce, naprosila za vodonosca. Če bi tega ne bila storila, bi ne bilo te zgodbe.

Senožet je visela v bregu pod Slemenom Bila je strma, in pesena, trava nizka, jagod in malin pa ni bilo. Tu pa tam so se mi že ponujale prve robidnice. Tekal sem k oddaljenemu studencu, ko sem bil že v vodi se je kmalu ogrela. Vmes sem z leskovo palico raztrgal travo, da se je sušila. In se je bilo čisto, da sem se plesal na jagodah in malinah. Senožet se je kmalu dotaknila grebena Obloškega hriba, ko je bila trava že pokosena. Kosci so posedli po trati, da si spočijejo; prižigali so si pipe. Moje kratke piščice, podobne poljim kajčam, niso posebnega. Le Joz, mlad, vesel fant, ki mi je rad nagajal, je kadičil veliko pocrelanasto pipo z dolgim ustnikom.

Ta pipa me je živo zanimala. Ne zato, ker je bila tako velika in skoraj nova. Privlačevala me je pisana podoba na nji. Rdečelastna Tirolka z zeleno rutico okoli vratu in rdečim slamičkom na svetlih lasih.

Tiste Tirolke, kar nisem mogel nagledati. Tako prikupno se mi je smejala, da se mi je zdelo kot živa. Pisane podobice sem kaj rad gledal.

France Bevk

Tiste čase še ni bilo knjig o podobah, da bi se jih oči nazirali.

Sonca se zaslilo. Tirolka je pobledela, njo sem pozoren na kadilca.

Faf, paf, paf! Joz je puhal dim kot lokomotiva. Paf, paf, paf! Obloški dima so mu sevali glavo, skoznje so se mu segale svetle oči. Paf, paf, paf! Pri tem se je držal tako sladko, kakor da je zdel smetan.

«Ali je dobro?» sem ga vprašal.

«Mhm! je zamomljaj skozi zobe.

«Res? Poskusiti mi je ponudil pipo.

«Rajši ne, sem rekel.

Saj sem že kdaj kadil. Ne cigaret, Bog varaj! Oci bi mi navil uro, če bi se to zvezilo. Prižgal sem srobot ali solskih zvezkov. Dečki, ki so se hoteli posebno poneseti, so kadili tudi orehovo listje. A to ni bil nikak užitek. Dim je dražil na kašelj in izvajal solze v oči. V ustih je bil grenak okus... Pravi tobak — to mora biti nekaj drugega.

Morda bi se ne bil odločil, a me je Joz tako gledal, da me je dražilo. Poslušal sem mi je.

«Pa daj!» sem rekel.

«Boš? Na! Le dobro pogledaj!»

Dal mi je pipo.

«Se s tem, da sem tako velika, lepo pipo držal v ustih, mi je zrasla veljava. Paf, paf, paf! Vlekel sem dim in se spuščal kot lokomotiva. Prav tako kot Joz, paf, paf, paf! Reklo me je, da sem v grlu, tudi v oči me je ščemovalo, kot ta, kar sem kadil srobot. Le se huje. Pričakovane užitke ni bilo. Nič takega. Kaj mi je vredno ostalo. «Saj to ni nič», sem rekel. «Kaj pa je to?»

Fant me je škodoželjno rezel. Kakor da pričakuje, da se bo kdaj ve kaj zvedelo.

«To ni res nič!» sem ponavljal.

Paf, paf, paf! Nenadoma so se mi začele v ustih nabirati goste slane. Obsla me je vročica. Obnemem mi je bilo, kakor da mi je nekdo trdo pest pritisnil pod želodec. Mraz in vročina hkrati sta mi spreletela ude. Bilo mi je čudno, tako čudno — obhujala me je slabost.

«Stisnilo me je za srce. To je bila sramota. To je bil poraz. Da bi našo osmehu, ga nisem hotel priznati. Puhal sem dalje, a bolj kot sem puhala, gostejše znojne kaplje so mi stopale na čelo. «Ali bo dosti?» me je vprašal Joz.

Bržkone sem bil pobledel kot stena.

«Dosti», sem dahnil in pipo mi je samo od sebe zletela iz rok.

Otpotekavih nog sem se potegnil za bližnji grm. Svet se mi je zibal in vrtil. Zila mi je razbijala v senčih. Za menoj je prišel Jožetov smeh. Ni me več bolel. Tedaj mi je bilo vseeno, če se mi tudi vse svet smeje. Ne vem, kako sem prišel domov.

Tega najbrž tudi takrat nisem vedel. Hodil sem zadnji, da bi kdo ne opazil moje slabosti. Kot da sem pijan, sem se lovil v mraku in se kopal v znoju. Bilo mi je, kakor da mi sto škratov rogovili po glavi in mi jo hoče raznesti.

Ni miži na je pričakala večerja. Pšenični mlinci, ki so se utapljali v maslu. A komaj sem zgrabil za žlico, že mi je roka omahnila na mizo. Tekel sem iz hiše, k studencu, ki je po lesenem zlebu v velikem curku tekel v korito.

Pil sem in pil, da mi je voda tekla po bradi in na vrat za srajco. Čutil sem strašno žej.

Mislil sem, da bi mi je nobena reka ne mogla pogasiti.

«Oh, umrl bom!» sem tiho stokal. «Umrl bom!»

Saj nisem resno mislil na smrt. Le zaradi težav, mi je šla taka misel. Zdelo se mi je, da tudi smrt ne more biti hujska.

Zopet sem se napil vode in legel. Nekoliko mi je odleglo. Priluhnil sem v glasove, ki so prihajali skozi odprta okna. Kosci so že povesili, tedaj so govorili in se mi smejali. Bil sem prepičan, da se meni hlače. Joz gotovo ni molčal. Izblebetal je, da mi je slabo, ker sem kadil njegovo pipo.

Ko so odhajali, sem pridržal stokanje in se potuhnil, da bi me ne opazili. S počasnimi koraki so odšli po klanecu. Le Joz se je še motovlil okoli hiše. Zdelo se je, da me išče.

Naslednje je in se spustil k

Svoje zanimanje do slovenske knjige je na knjižni razstavi v Nabrežini pokazala zlasti mladina, ki je pridno segala po delih domačin in tujih pisateljev.

NAŠ FILATELISTIČNI KOTIČEK

Esperanto in znamke

Poštni promet v Italiji preteklo leto

V preteklem stoletju, ko se je pričela na široki osnovi izmenjava kulturnih dobrin med različnimi evropskimi in izven-evropskimi državami, se je bolj kot kdajkoli prej pokazala potreba po nekem jeziku, ki bi ga vsi razumeli. Pri vsakem narodu so se našli ljudje, ki so znali poleg svojega se enega ali več tujih jezikov, kljub temu pa so bili mednarodni stiki težavni in tudi danes oteževali prav različnost jezikov stike in spoznavanja med različnimi narodi. Nekateri so skušali uvesti samski svetni splošni svetovni jezik, a ta se ni obnesel. Poljski zdravnik dr. Alojz Zamenhof (1859—1917) pa je prišel na misel, da bi ustvaril nov svetovni jezik, ki naj bi bil razumljiv vsem evropskim narodov. In res je sestavil jezik esperanto: besede je vzel iz latinskih, germanskih in slovanskih jezikov in jim dal posebne končnice. V začetku se je zdelo, da bo uspeh, a navdušenje se je kmalu poleglo. Danes imamo sicer po celotni svetovi v številnih državah mnoge esperantske organizacije, ki gojijo jezik in ki prirejajo javna predavanja v esperantu, skrbijo za radijske oddaje, izdajajo knjige in časopise v esperantu, skratka skusajo na vse mogoče načine pridobiti nove ljudi, ki bi se navezali na to idejo svetovne enotnosti. Tudi nekatere vlade podpirajo take esperantske organizacije, ker se zavedajo, da je to dragoceno pripomoček k mednarodnemu razumevanju.

Nekatere poštne uprave so

ONGER
Strauss

Mod. z jekl. dnom 10.500
Mod. pozlačen 11.500
Mod. ves jeklen 13.000
Mod. vodotesni 15.000
Mod. zlat 18 k 36.000

PREDEN SE ODLOČITE ZA NAKUP BLAGA ZA MOŠKO OBLEKO, OGLEDJTE SI NAŠIH 500 RAZLIČNIH VZORCEV

A. Pertot
TRST
UL. GINNASTICA 22 - TEL. 95998

Postreženi boste dobro po najugodnejših cenah

OD 5. DO 9. JANUARJA SO BILI V LJUBLJANI ZASTOPNIKI ŠTUDENTOV DEVETIH DRŽAV

Mednarodna študentska konferenca za kulturna vprašanja

Poleg zastopnikov jugoslovanskih študentov so se konference udeležili tudi italijanski, nemški, ameriški, burmanski, norveški, islandski, švicarski in kanadski študentski predstavniki

Od 5. do 9. januarja je bila v Ljubljani mednarodna študentska konferenca za kulturna vprašanja, katere so se udeležili zastopniki raznih držav, med njimi Italije, Švice, Norveške, Francije, ZDA, Kanada, Burme, Nemčije in Islandije. Sekretar centralnega odbora Zveze študentov Jugoslavije, Mitos Nikolić je po konferenci dal naslednjo izjavo, ki jo je objavil tednik «Mladina»:

Koordinacijski sekretariat študentskih nacionalnih unijs, COSEC, je mednarodna študentska organizacija zahodnih študentskih zvez, ki je lani na svojem kongresu v Istanbulu sprejela predlog jugoslovanskih predstavnikov o sklicanju mednarodne študentske konference za kulturna vprašanja. Kongres je prepustil vso organizacijsko konferenco Zvezi študentov Jugoslavije. To naj bi bila prva takšna konferenca in naši študentski organizaciji je bilo v glavnem prepričano tudi to, o čem naj konferenca razpravlja. Ni torej čudno, da tuji delegati

dobro predstavljati vsako leto, kajti po študentskih nacionalnih unijsah je težko vzpostaviti konkretno mednarodno sodelovanje na kulturnem področju. Na konferenci je bilo tudi govora o tem, naj bi bila naslednja konferenca v Italiji. Jugoslovanska delegacija je tudi predlagala, naj bi ustanovili mednarodno publikacijo, ki naj bi spremljala kulturno življenje študentov po svetu, kar bi omogočalo tesnejše sodelovanje. O vsem tem in še o marsičem so se delegati pogovarjali.

Drug pomemben uspeh, ki ga lahko pripisujemo ljubljanski konferenci, pa so stiki, ki so jih navezali delegati študentskih unijs s posameznimi delegacijami. Tako se konference v prihodnosti naj bi torej tudi nudile možnost konkretnih dogovorov med posameznimi delegacijami, kot je bilo letos to n. pr. med Jugoslavijo in Italijo.

Kljub temu torej, da večina ni pričakovala, od te konference večjih uspehov, lahko rečemo, da je konferenca zelo uspešna in delegati so se o njej, kot o organizaciji in programu, ki jim ga je pripravila Zveza študentov v Ljubljani, zelo pohvalno izrazili. Pester kulturni program in razgovor s književnikom Ervinom Sinkom jih je namreč precej temeljito spoznal z našo jugoslovansko kulturo in s tem, kako pri nas rešujemo razne kulturne probleme.

ure pozneje pa je žena industrijskega inženirja Chalisa ugotovila, da je iz omare izginila skrinjica z dragulji, ki so bili vredni 25 milijonov frankov. Takoj so poklicali policijo, ki je iskala prstne odtise, a jih ni bilo, ker je tat delal v rokavicah. Iz okenskega okvira je z diamantom izrezal strop in se po opravljenem delu spustil po odtočni strešni cevi. Seveda niso vzeli temu tatvina imena Arsen Lupin zaradi akrobatske spretnosti, ki je bila potrebna, da je splezal po cevi, marveč zato, ker se vprašujejo, kako je mogel tako natančno vedeti, kje so skrivali svoje dragocenosti, ki jih po navadi skrivajo. ***

Trije rojstni dnevi hkrati

V severnogermskem mestu Buffalu živi družina Martina Mureta. Deseti december je pri njih zares družinski praznik, kajti leta 1947 na ta dan sta dobila zakonca Muret in njegova otroka, pet let kasneje se je rodil na isti dan sinček, lani 10. decembra pa spet sin, tretji otrok.

Taščica je priletela

Ko je zapadel prvi sneg, je priletelo na naše dvorišče mnogo lačnih piščencev. Največ je bilo vrabcev in škinkovcev, ki so se kmalu tako udomačili, da so kar skupaj s kurami zohali. Kdaj pa kdaj je prišakljajala k lačni jati tudi taščica, drobna piščica s svetlo rjavimi peruti in rdečo liso na trebuščku. Bila je prav tako lačna kakor drugi piščenci, toda med nje si ni upala, ker se je bala prepripljivih vrabcev, ki so hoteli pozabiti najprej zmaje in so bili vedno pripravljene na pretep.

Nekedaj dne, ko so bila večna vrata na stečaj odprta, sem nenadoma zaslišal nad seboj piščje frfotanje. Pod stropom je letala taščica in plašno gledala vame, kakor da bi hotela reči: «Si tudi ti poreden kakor tisti klepetavi vrabci na dvorišču? Lej, lačna sem, pa ne pustijo da bi se do stiega najedla!»

Odprl sem vrata, ki držijo v sobo — in glej, taščica je brž zletela skoznje. Nekaj časa se frfotala križem krazem, po sobi in si radovedno ogledovala moje bratce in sestričke, ki so se gredli na peči. Nato pa je sedla na luč, ki je visela izpod stropa.

«Taščica bo moja!» je zavpil Ludvik.

«Ne, moja bo», se je zadržal Joz.

«Nikar se ne pripravaj», sem jim dejal. «Taščica ne bo naša, Seveda — če bo hotela ostati pri nas».

Prinesli smo kase iz kuhinje in jo natresli na mizo. Taščica je mlo gledala vabljivo jed, pa si ni upala zleteti dol, ker se nas je bala. Kdo se ne bi bal, če ga vsi tako radovedno gledajo!

«Kako ima lep trebušček!» in kako drobcan je njen rumeni kljunček!

Tako smo se pogovarjali, ko smo jo gledali, dokler ni prišla s sobo namica in dejala: «Dokler hoste vsi kričali vanjo, si gotovo ne bo upala zleteti na mizo in zobati kaso. Zato pa vsi na pet! Tam sedite, pa tiho bodite, če hočete, da bo taščica ostala pri nas».

Ubogali smo — in glej! Komaj smo se zgnili na peč, že je taščica sfrfotala na mizo in začela zobati rumeno kaso. Mi pa smo tiho sedeli in gledali, dokler ni vsega pozobala.

Taščica se nas je čedalje manj bala. Seveda smo pazili, da ni bila nikoli lačna. Na okno smo ji postavili posrejenico mizaz; vsako dopoldne in popoldne smo natresli nanjo prosa in zdrobljenih ostankov mesa, ki so šli taščici še posebno v slast.

Nekedaj dne, ko so stajali skozi okno žarki svetlega zimskega sonca, je taščica začela peti. Civ, civ, civčiv... Tako prijetno je čebela, ker smo jo v hudi zimi vzeli pod streho. In potem nas je vsak dan razveseljevala s svojim petjem. Tako se je udomačila pri nas, da nam je sedela na rame in na roke. Vsi smo jo imeli radi in smo mislili, da bo ostala za vselej pri nas.

Potem pa je prišla povelj. Taščica je čedalje pogostje letala okrog okna, ne da bi se zmenila za nas. Toplo sonce jo je vabilo v naravno. Začeli smo paziti, da nam ne bi ušla.

Nekedaj pa je teta Mica puščila hišna in večna vrata na stečaj odprta (še zdaj ne vem, ali za mlačje, ali zato, ker je bila stara in pozabljiva). Taščica je brž vfrfotala v vežo, od tam pa skozi večna vrata ven. Zletela je v pomlad, v svobodo.

Nekaj časa smo bili vsi jezni na teta Mico, potem pa smo rekli: — Saj bi nam taščica tako in tako nekoč ušla; morda pa, ko bi videli, kako pri vrata, ko bi videli, kako zalostno gleda v zeleno pomlad. Saj si vsako živo bitje čuti sonca, pomladi in svobode.

Franjo Godec

Trije bratje lenuhi

Ziveli so trije bratje, lenuhi, kakršnih še svet ni videl. Ni se jim ljubilo govoriti, ne hoditi, še manj pa delati. Veselile so jih samo polne sklade in mehke postelje. Ker pa brez dela ni jela, so postale sklade kmalu prazne. Ko je najmlajši brat videl, da jim je zmanjkalo hrane, je to povedal bratom.

«Kaj me brite», se je zadržal srednji brat, «če nimamo jesti, bomo lahko več spali».

«Tiho bodita!», se je zadržal najstarejši brat. «Jaz hočem spati!»

Prvi dan so bili bratje kar zadovoljni, saj so lahko v miru spali, ne da bi jim bilo treba zjutraj, opoldne in zvečer sedati k mizi. Drugi dan se jim je godilo slabše. Začelo jih je zvijati po trebuhu, naslednji dan pa od gladi se spati niso mogli.

«Bomo šli delat?», je vprašal najmlajši brat. «Ne morem več prenašati gladi».

«Neumnost», je rekel srednji brat. «Rajši umrem, kakor bi šel delat».

Najstarejši brat ni rekel ničesar. Poskušal je zaspati, čeprav ni uspel.

Sel pa je potepuh mimo baje, kjer so živeli bratje in slišal njihov pogovor. Ker jim ni imel ničesar zasmakniti, je bil tako jezen, da je začel bajto. Ko je ožen je zajež streho in je postajalo bratom čedalje bolj vroče v postelji, se je spet oglašal najmlajši brat.

«Streha nam gori nad glavo. Zdi se mi pametno, da gremo iz hiše».

«Kar pojdi, če si se naveličal postelje», je zabru-

Magazzini KALIGER
UL. TIMEUS 3
(NOVA STAVBA) TEL. 44185 JE VAŠA TRGOVINA

V njej dobite:

OBLEKE IZ CISTE VOLNE od 6.500 hr naprej. Bogato izbiro USNENIH JOPIČEV in TELOVNIKOV. — JOPIČE od 2.950 hr naprej. — VOLNENE HLACE po 1.350 hr. — Poleg tega dobite pri nas: VELIKO IZBIRO DELAVSKIH OBLEK v vseh barvah in po najnižjih cenah, AMERIŠKE PLATNENE HLACE, AMERIŠKE JOPIČE za delo, NOGAVICE, PULOVERJE itd.

POSKUSITE!

AVTOPREVOZNO PODJETJE FRANC LIPOVEC
PREVOZ POTNIKOV

na Tržaškem, v Jugoslaviji, Avstriji in druge države

GARAŽA: UL. Timeus 4, tel. 90-296
STANOVANJE: UL. F. Severo 6, tel. 33-113

Mizarji podjetniki kmetovalci

Deske smrekove, maslene in trdi lesovi in trame, nudi najugodnejše

CALEA TRST
viale Somino 24
Tel. 90441

IMPEXPORT
TRST, UL. C. BATTISTI 23-I
Tel. 44-208. Telegr. IMPEXPORT-TRIESTE

UVAŽA: Vsakovrstni les, drva za kurjavo, gradbeni material

IZVAŽA: tekstil, kolonial, no blago in ras, novrsne stroje

GORISKI IN BENEŠKI DNEVNIK

SEJA SOVODENJSKEGA OBČINSKEGA SVETA

Svetovalci odobrili posojilo za napeljavo elektrike na Vrh

Trem občanom so prodali tudi nekaj občinskega zemljišča

Predvčeršnjim zvečer je bila seja sovođenjskega občinskega sveta, na kateri so razpravljali o več točkah dnevnega reda; med najvažnejšimi je bila razprava o najemu posojila pri Posojilnici v znesku 1417.805 lir za napeljavo elektrike na Vrh.

Razprava o tem vprašanju je bila zelo zanimiva. Udeleženci so se se vsi svetlovalci prisotni bili tudi vrhovski zastopnik. Predvsem gre za pričetek izvajanja načrta za napeljavo elektrike, ki predvideva, da bi dobile luč vse vrhovske hiše razen treh, ki so nekoliko oddaljene. Te tri

STEVILKE, KI POTRBUJEJO PRAVILNOST GESLA

Zemljo tistemu ki jo obdeluje

V gorški pokrajini ima 6 veleposestnikov 5 361 ha zemlje, 3.655 kajzarjev pa komaj 739 ha

V mesečniku trgovske zbornice od oktobra je naveden nekaj številov o kmetijskih posestnikih. Po teh številkah ima gorška pokrajina 34.552 hektarov obdelovalne zemlje in gozdov, 4.911 ha pa je nenegovanih občinskih in državnih gozdov. Na ozemlju naše pokrajine so leta 1948 našli 9.059 kmetijskih posestov. Zelo so zanimivi podatki o tem, koliko zemlje pripada posameznim kmetijam. Od njega do pol ha obdelovalne zemlje in gozda ima 3.655 kmetijskih posestov, od pol do enega ha ima 1.282 kmetijskih posestov, od 1 do 3 ha zemlje ima 2.084 kmetij, od 3 do 5 ha 865 kmetij, od 5 do 10 ha 841 kmetij, od 10 do 20 ha 218 kmetij, od 20 do 50 ha 73 kmetij, od 50 do 100 ha 18 kmetij, od 100 do 500 ha 17 in nad 500 ha samo šest kmetij. Med temi šestimi so sledeči veleposestniki: De Dottori in Bruner iz Trčica, Cosolo iz Poljana ter ustanovi Tre Venezie in SATCA iz Krmina.

Na podlagi teh podatkov pridemo do sledečih zaključkov: 3.655 kmetij ima 739 hektarov obdelovalne zemlje in gozda, 1.282 kmetij 998 ha, 2.084 kmetij ima 3.911 ha, 865 kmetij ima 3.428 ha, 841 kmetij ima 5.828 ha, 218 kmetij ima 2.905 ha, 73 kmetij ima 2.425 ha, 18 kmetij ima 1.265 ha, 17

posesti ima 2.881 ha, 6 veleposestnikov pa ima kar 5.361 hektarov obdelovalne zemlje, ali povprečno vsako veleposestvo skoraj 900 ha.

Te številke kaže, da je že pri nas na Goriskem velika socialna krivica, povzročena manjšim kmetom že pred desetletji, ki pa še vedno odpravljajo in je oblasti nočejo odpraviti. Po eni strani je ogromno število malih posestnikov, ki na svoji zemlji ne morejo živeti ali umreti, po drugi strani pa so ogromne površine nakopičene v rokah nekaj posameznikov, ki imajo nameščene na teh posestvih svoje upravitelje, sami pa vselej dobičke in živijo od njih v razkošju.

Med temi veleposestniki je tudi državna ustanova Tre Venezie, ki jo naši kmetje iz Pevme, Oslavja in St. Mavra dobro poznajo zaradi tožbe, ki jo je ustanova vložila proti njim, da bi se polnila se njihove zemlje, kot da bi že svoje ne imela dovolj.

Za dvig kmetijske prebivalstva naše pokrajine, ki je v pretežni večini kajzarjskega značaja, je potrebna izvedba agrarne reforme, ki naj odpravi socialno krivico, ki jo morajo prenašati mali kmetje.

Danes občni zbor Podpornega društva

Danes, 23. januarja, ob 9. v prostorih ZSPD v Ob. Ascoli 1. redni letni občni zbor Podpornega društva.

Ako občni zbor ob označenem uri ne bo sklepečen, se bo po členu 24 društvenih pravil vršil uro kasneje z istim dnevnim redom, ob vsaki udeležbi članov.

Odbor društva toplo priporoča vsem podpornim in rednim članom iz mesta in okolice vasi kakor tudi vsem prijateljem društva, da se ob običajnem polnoštevilo udeležijo, ker se bodo lahko seznanili s človekoljubnim delovanjem te naše organizacije.

DEZURNA LEKARNA:

Danes posluje vse dan in ponoči lekarna Urbani Albane, U. Rossini 1. tel. 2443; od 8. do 12. ure pa je dežurna lekarna Cristoforetti, Travnik 1. tel. 14. tel. 29-72.

Cena vožnje in vstopnina 400 lir. Vpisovanje vključno do 25. t. m. pri ZSPD in v kavarni Bratuž.

Prosneto društvo adrezo v Dohodbo priredi v nedeljo 30. januarja t. l. ob 16. uri v občinski dvorani v Dohodbo komedijo:

„3 + ena“

Gostje Slovenske narodno gledališče iz Trsta. ZSPD v Gorici sporoča, da bo poskrbela za avtobusni prevoz iz Gorice v Dohodbo. Avtobus bo odpeljal iz Gorice ob 14.30 in bo peljal skozi Pevmo (pri mostu), Podgorico, St. Andrež, Sovodnje in Gabrije.

Cena vožnje in vstopnina 400 lir. Vpisovanje vključno do 25. t. m. pri ZSPD in v kavarni Bratuž.

Prosneto društvo adrezo v Dohodbo priredi v nedeljo 30. januarja t. l. ob 16. uri v občinski dvorani v Dohodbo komedijo:

„3 + ena“

Gostje Slovenske narodno gledališče iz Trsta. ZSPD v Gorici sporoča, da bo poskrbela za avtobusni prevoz iz Gorice v Dohodbo. Avtobus bo odpeljal iz Gorice ob 14.30 in bo peljal skozi Pevmo (pri mostu), Podgorico, St. Andrež, Sovodnje in Gabrije.

Cena vožnje in vstopnina 400 lir. Vpisovanje vključno do 25. t. m. pri ZSPD in v kavarni Bratuž.

Prosneto društvo adrezo v Dohodbo priredi v nedeljo 30. januarja t. l. ob 16. uri v občinski dvorani v Dohodbo komedijo:

„3 + ena“

Gostje Slovenske narodno gledališče iz Trsta. ZSPD v Gorici sporoča, da bo poskrbela za avtobusni prevoz iz Gorice v Dohodbo. Avtobus bo odpeljal iz Gorice ob 14.30 in bo peljal skozi Pevmo (pri mostu), Podgorico, St. Andrež, Sovodnje in Gabrije.

Cena vožnje in vstopnina 400 lir. Vpisovanje vključno do 25. t. m. pri ZSPD in v kavarni Bratuž.

ŠPORTNI DNEVNIK

ZIMSKOŠPORTNE PRIREDITVE

Avstrijci in Poljakinje v Megevu Nordijci v Garmisch-Partenkirchnu

V veleslalomu v Nemčiji je Jugoslovanka Župancičeva dosagla deseto mesto

Tudi včeraj so se smučarji spoprijeli na dveh koncih: pod Mont Blancem in v Garmisch-Partenkirchnu. V Franciji so včeraj tekmovali moški v smuku, ženske pa v teku na 10 km. Avstrijci imajo letos tako premoč v alpskih disciplinah, da komaj koga se pustijo na kleno mesto med prvimi desetimi. Včeraj pa so Francozi imeli še posebno zmolo, saj jih je skoraj vse na prvi poskus.

Tekma na 10 km za ženske je bila doboj med Poljakinjami in Italijankami, ki v drugih udeleženkah nima nevarne konkurence. Skoda, da ne nastopajo tudi ruske tekmovalke.

V Nemčiji je bil veleslalom za ženske in skoki za kombinacijo. Čvet del leta alpskih disciplin je v Franciji, zato so tu tekme nekoliko manj napete. Na tej tekmi se je plasirala na 10. mesto Jugoslovanka Župancičeva. V ostalem so prevladovali Nemci, čeprav so si pustile odvzeti prvo mesto po Svedini Berglund. V skokih za klasično kombinacijo je zmagal Finec Niemien, ki so mu sledili štirje Nordijci. Prvo mesto v kombinaciji je zasedel Norvežan Gundersen, ki je po prvem mestu na 15 km prejsegla dne zasedel včeraj tretje mesto v skokih.

ST. GERVAIS. 22. — Tekma v smuku za moške na mednarodnem smučarskem odstaji Mont Blanca je bila na olimpijski progi dolgi 2800 m s 835 m visinske razlike. Zaradi strmine in zelo spolzkega snega so organizatorji dovolili na prvi štiri obvezna vrata, da bi tako nekoliko zavrli brzino tekmovalcev. Kljub temu pa jih je od 84, kolikor se jih je tekme udeležilo, kakih 30 padlo in sploh niso bili ocenjeni. Med temi so bili skanoni kot Avstrijci Schuster in Hinterseher, Francozi Coutet, Paquillet, Bonlieu, Vuarnet in Oreiller. Vuarnet si je zlomil roko, pa tudi stari Oreiller se je precej opraskal.

Zmagovalec Sailer je vsoil v klasičnem avstrijskem stilu in v klasičnem avstrijskem stilu je čez nekatere najbolj varne predele vozil z neverjetno lahkoto. Njegova povprečna hitrost je presenetljiva: 84 km na uro. To je še druga zmaga 19-letnega Sailerja v Megevu.

Tek na 10 km za ženske se je razvil na 5 km dolgi krogi in v resni je padel droben dež. Po pričakovanju sta zasedli prvi dve mesti Poljakinji Krzeptowska in Danielova, za tretje mesto pa je bila borba med Italijanko Taffro in Poljakinjo Marusarova. Z eno sekundo prednosti je Taffro odločila borbo v svojo korist. Sploh so se do osmega mesta med Poljakinje vrnile le štiri Italijanke, medtem ko je šele na devetem mestu prva Nemka.

Rezultati: 1. Sailer (Nemc.) 2'04"; 2. Schuster (Nemc.) 2'04"; 3. Zimmernann (Nemc.) 2'05"; 4. Leitner (Nemc.) 2'06"; 5. Huber (Nemc.) 2'07"; 6. Amon (Nemc.) 2'07"; 7. Obermüller (Nemc.) 2'07"; 8. Nilsson (Sved.) 2'10"; 9. Lang (Sved.) 2'11"; 10. Olsson (Sved.) 2'11".

Skoki za kombinacijo: 1. Niemien (Fin.) (54. 53) 217.1 točk; 2. Eriksen (Sved.) (53. 51) 216.7; 3. Gundersen (Norveška) (54. 52) 215.6; 4. Martinson (Sved.) (55. 54) 211.3; 5. Jussila (Fin.) (50. 51) 200.3; 6. Egger (Avstr.) 198.6; 7. Kohl (Nemc.) 194.7; 8. Radacher (Nemc.) 187.6.

Klasična kombinacija: 1. Gundersen (Norv.) 455.6 točk; 2. Niemien (Fin.) 443.3; 3. Eriksen (Sved.) 440.9; 4. Martinson (Sved.) 418.4; 5. Kohl (Nemc.) 410.4; 6. Jussila (Fin.) 410.1.

Moški: 1. Sepp Behr (Nemc.) 2'04"; 2. Schuster (Nemc.) 2'04"; 3. Zimmernann (Nemc.) 2'05"; 4. Leitner (Nemc.) 2'06"; 5. Huber (Nemc.) 2'07"; 6. Amon (Nemc.) 2'07"; 7. Obermüller (Nemc.) 2'07"; 8. Nilsson (Sved.) 2'10"; 9. Lang (Sved.) 2'11"; 10. Olsson (Sved.) 2'11".

Skoki za kombinacijo: 1. Niemien (Fin.) (54. 53) 217.1 točk; 2. Eriksen (Sved.) (53. 51) 216.7; 3. Gundersen (Norveška) (54. 52) 215.6; 4. Martinson (Sved.) (55. 54) 211.3; 5. Jussila (Fin.) (50. 51) 200.3; 6. Egger (Avstr.) 198.6; 7. Kohl (Nemc.) 194.7; 8. Radacher (Nemc.) 187.6.

Klasična kombinacija: 1. Gundersen (Norv.) 455.6 točk; 2. Niemien (Fin.) 443.3; 3. Eriksen (Sved.) 440.9; 4. Martinson (Sved.) 418.4; 5. Kohl (Nemc.) 410.4; 6. Jussila (Fin.) 410.1.

Moški: 1. Sepp Behr (Nemc.) 2'04"; 2. Schuster (Nemc.) 2'04"; 3. Zimmernann (Nemc.) 2'05"; 4. Leitner (Nemc.) 2'06"; 5. Huber (Nemc.) 2'07"; 6. Amon (Nemc.) 2'07"; 7. Obermüller (Nemc.) 2'07"; 8. Nilsson (Sved.) 2'10"; 9. Lang (Sved.) 2'11"; 10. Olsson (Sved.) 2'11".

Skoki za kombinacijo: 1. Niemien (Fin.) (54. 53) 217.1 točk; 2. Eriksen (Sved.) (53. 51) 216.7; 3. Gundersen (Norveška) (54. 52) 215.6; 4. Martinson (Sved.) (55. 54) 211.3; 5. Jussila (Fin.) (50. 51) 200.3; 6. Egger (Avstr.) 198.6; 7. Kohl (Nemc.) 194.7; 8. Radacher (Nemc.) 187.6.

Klasična kombinacija: 1. Gundersen (Norv.) 455.6 točk; 2. Niemien (Fin.) 443.3; 3. Eriksen (Sved.) 440.9; 4. Martinson (Sved.) 418.4; 5. Kohl (Nemc.) 410.4; 6. Jussila (Fin.) 410.1.

Moški: 1. Sepp Behr (Nemc.) 2'04"; 2. Schuster (Nemc.) 2'04"; 3. Zimmernann (Nemc.) 2'05"; 4. Leitner (Nemc.) 2'06"; 5. Huber (Nemc.) 2'07"; 6. Amon (Nemc.) 2'07"; 7. Obermüller (Nemc.) 2'07"; 8. Nilsson (Sved.) 2'10"; 9. Lang (Sved.) 2'11"; 10. Olsson (Sved.) 2'11".

Skoki za kombinacijo: 1. Niemien (Fin.) (54. 53) 217.1 točk; 2. Eriksen (Sved.) (53. 51) 216.7; 3. Gundersen (Norveška) (54. 52) 215.6; 4. Martinson (Sved.) (55. 54) 211.3; 5. Jussila (Fin.) (50. 51) 200.3; 6. Egger (Avstr.) 198.6; 7. Kohl (Nemc.) 194.7; 8. Radacher (Nemc.) 187.6.

Klasična kombinacija: 1. Gundersen (Norv.) 455.6 točk; 2. Niemien (Fin.) 443.3; 3. Eriksen (Sved.) 440.9; 4. Martinson (Sved.) 418.4; 5. Kohl (Nemc.) 410.4; 6. Jussila (Fin.) 410.1.

Moški: 1. Sepp Behr (Nemc.) 2'04"; 2. Schuster (Nemc.) 2'04"; 3. Zimmernann (Nemc.) 2'05"; 4. Leitner (Nemc.) 2'06"; 5. Huber (Nemc.) 2'07"; 6. Amon (Nemc.) 2'07"; 7. Obermüller (Nemc.) 2'07"; 8. Nilsson (Sved.) 2'10"; 9. Lang (Sved.) 2'11"; 10. Olsson (Sved.) 2'11".

Skoki za kombinacijo: 1. Niemien (Fin.) (54. 53) 217.1 točk; 2. Eriksen (Sved.) (53. 51) 216.7; 3. Gundersen (Norveška) (54. 52) 215.6; 4. Martinson (Sved.) (55. 54) 211.3; 5. Jussila (Fin.) (50. 51) 200.3; 6. Egger (Avstr.) 198.6; 7. Kohl (Nemc.) 194.7; 8. Radacher (Nemc.) 187.6.

Klasična kombinacija: 1. Gundersen (Norv.) 455.6 točk; 2. Niemien (Fin.) 443.3; 3. Eriksen (Sved.) 440.9; 4. Martinson (Sved.) 418.4; 5. Kohl (Nemc.) 410.4; 6. Jussila (Fin.) 410.1.

Moški: 1. Sepp Behr (Nemc.) 2'04"; 2. Schuster (Nemc.) 2'04"; 3. Zimmernann (Nemc.) 2'05"; 4. Leitner (Nemc.) 2'06"; 5. Huber (Nemc.) 2'07"; 6. Amon (Nemc.) 2'07"; 7. Obermüller (Nemc.) 2'07"; 8. Nilsson (Sved.) 2'10"; 9. Lang (Sved.) 2'11"; 10. Olsson (Sved.) 2'11".

Skoki za kombinacijo: 1. Niemien (Fin.) (54. 53) 217.1 točk; 2. Eriksen (Sved.) (53. 51) 216.7; 3. Gundersen (Norveška) (54. 52) 215.6; 4. Martinson (Sved.) (55. 54) 211.3; 5. Jussila (Fin.) (50. 51) 200.3; 6. Egger (Avstr.) 198.6; 7. Kohl (Nemc.) 194.7; 8. Radacher (Nemc.) 187.6.

DANAŠNJE ŠPORTNE PRIREDITVE

Tržačani v Rimu

Nogometaši proti Lazio, košarkarji proti Stelli Azzurri; prvi se bore za obstoj v seriji A, drugi pa za prvo mesto

Dvojni Tržačani so danes v Rimu, nogometaši in košarkarji. Kaj bodo opravili? Ali bodo obojni doživeli poraz? Ali pa bodo resili vsak kako točko, ali pa se bodo vrnilo celo z zmago v žepu: toda kateri, nogometaši ali košarkarji. Danes popoldne bomo že vedeli.

(V naši prognozi za Totocalcio smo pri Lazio - Triestina napisali 1:2 X, Marsikdo se je gotovo prijel za glavo, ko je to videl. Saj je res vredno prijeti se za glavo. Toda stalno govorimo, da je velik uspeh na Totocalciu vedno odvisen od nepričakovanih rezultatov. In če si med trinajstimi rezultati, ki so kolikor toliko verjetni, izberemo se enega malo ali skoraj nič verjetnega, kajak pa ne bi dodelili Triestini; saj je kakor točka tudi s tega igrača tako potvrdila, da ji brez nje ne bo obstanka v seriji A).

Izraeli Triestine se po tekmi v Rimu ne bodo vrnilo domov, temveč se bodo do srede preselili v Perugia. Naslednje nedeljo morajo namreč igrati s Fiorentino, pa se niti ne splošna voziti se gor in dol. Sicer se ne ve, kje bo tekma, kajti Fiorentina ne sme igrati doma. Med drugimi je Fiorentina po nudila Triestini tudi Ferraro kot mesto, kjer bi se naj odigrala tekma na nevtralnem terenu, vendar pa Triestina Ferraro ne sprejme zaradi položaja, ki ga ima Spal na lestvici. Jasno je namreč, da bi v Ferraru vsi želeli poraz Triestine v upanju, da bi s tem pomagali Spalu. Tako bi pa teren ne bil več nevtralen.

V Perugi bo Triestina odigrala tudi treninjsko tekmo s tamkajšnjim mostvom.

Prejšnjo nedeljo je Triestina sicer zmagala, toda ta zmaga se ni prila mnogo do izraza, ker so tudi ekipe, ki so pred Triestino, zmagale, tako da je Triestina je vedno na petem mestu. Utrjuje pa se na prvem mestu ekipa Autonomi iz Torino, ki je premagala OMSA, na drugem in tretjem mestu pa sta laski in predlaski prvak Bernocchi in Comense. Tudi OMSA je še pred Triestino.

Košarkarska ekipa BSK je na svoji turneji po Franciji odigrala prvo tekmo v Metz. BSK je premagal domačo košarkarsko mostvo "Mesina" z rezultatom 98:45 (38:22).

TOKIO, 22. — Sviscarsko mostvo "Grasshoppers" iz Zuericha je včeraj prislopo sem in je odigralo nekaj tekem z raznimi japonskimi mostvi. Pri tekmi proti izbraniemu mostvu Tokia so Svisarci zmagali s 7:1 (3:1). Tekmi je prisostvovalo 15.000 gledalcev.

Termin prejšnje nedelje, ko je bila mednarodna tekma Italija - Belgija, so izbrali za odigranje nekaterih zaostalih tekem. Tako so v seriji B odigrali dve zaostali tekmi: Padova - Brescia 2:0, Alessandria - Messina 1:1; v seriji C pa tekmo Piacenza - Catanzaro 1:0. Serija B in C sedaj nimata več tekem v zaostanku, pač pa je v seriji A še zaostala tekma Milan - Udinese.

Tri važne košarkarske tekme so danes v sporedu. Borletti bo v milanski Sportni paviljonu s pripravo na deseto šahovsko prvenstvo Jugoslavije, ki bo od 1. do 26. februarja v Novem Sadu.

Na prvenstvu bo sodelovalo 19 šahovstov: vele mojstri Pirc, Trifunović in Gligorić, mednarodni mojstri: Babar, Matanović, Milčević, Janošević, Bogdanović, Trajković, Bertok in Karaklačić ter pet mojstrih kandidatov. (Ker so nekatere prejšnje vesti javljale, da se Gligorić turnirja ne bo udeležil, je pač najbolje, da počakamo na sam začetek turnirja in tedaj bomo že videli, ali bo Gligorić zraven ali ne). Po vsakem tretjem kolu bo prost dan, ko bodo igrali samo te, ki ne bodo prejeli partije. Sredi turnirja bo prost dan za vse udeležence.

Organizacija tega jubilejnega prvenstva je poverjena novozadskemu šahovskemu klubu, ki je bil ustanovljen pred 33 leti.

Gligorić in Ivkov pojmeta v Argentino

Šahovska zveza Jugoslavije je določila vele mojstra Gligorića in mednarodnega mojstra Ivkova za udeležbo na tradicionalnem mednarodnem šahovskem turnirju v Mar del Plati. Turnir se začne 12. marca in traja do 6. aprila. Po turnirju bosta šahista sodelovala še na drugem mednarodnem turnirju v Buenos Airesu. Gligorić se je že dvakrat udeležil tega turnirja (leta 1950 in 1952) in je obakrat zasedel prvo mesto.

ŠAHOVSKO VESTI

Konecane so priprave na deseto šahovsko prvenstvo Jugoslavije, ki bo od 1. do 26. februarja v Novem Sadu.

Na prvenstvu bo sodelovalo 19 šahovstov: vele mojstri Pirc, Trifunović in Gligorić, mednarodni mojstri: Babar, Matanović, Milčević, Janošević, Bogdanović, Trajković, Bertok in Karaklačić ter pet mojstrih kandidatov. (Ker so nekatere prejšnje vesti javljale, da se Gligorić turnirja ne bo udeležil, je pač najbolje, da počakamo na sam začetek turnirja in tedaj bomo že videli, ali bo Gligorić zraven ali ne). Po vsakem tretjem kolu bo prost dan, ko bodo igrali samo te, ki ne bodo prejeli partije. Sredi turnirja bo prost dan za vse udeležence.

Organizacija tega jubilejnega prvenstva je poverjena novozadskemu šahovskemu klubu, ki je bil ustanovljen pred 33 leti.

Gligorić in Ivkov pojmeta v Argentino

Šahovska zveza Jugoslavije je določila vele mojstra Gligorića in mednarodnega mojstra Ivkova za udeležbo na tradicionalnem mednarodnem šahovskem turnirju v Mar del Plati. Turnir se začne 12. marca in traja do 6. aprila. Po turnirju bosta šahista sodelovala še na drugem mednarodnem turnirju v Buenos Airesu. Gligorić se je že dvakrat udeležil tega turnirja (leta 1950 in 1952) in je obakrat zasedel prvo mesto.

ŠAHOVSKO VESTI

Konecane so priprave na deseto šahovsko prvenstvo Jugoslavije, ki bo od 1. do 26. februarja v Novem Sadu.

Na prvenstvu bo sodelovalo 19 šahovstov: vele mojstri Pirc, Trifunović in Gligorić, mednarodni mojstri: Babar, Matanović, Milčević, Janošević, Bogdanović, Trajković, Bertok in Karaklačić ter pet mojstrih kandidatov. (Ker so nekatere prejšnje vesti javljale, da se Gligorić turnirja ne bo udeležil, je pač najbolje, da počakamo na sam začetek turnirja in tedaj bomo že videli, ali bo Gligorić zraven ali ne). Po vsakem tretjem kolu bo prost dan, ko bodo igrali samo te, ki ne bodo prejeli partije. Sredi turnirja bo prost dan za vse udeležence.

Organizacija tega jubilejnega prvenstva je poverjena novozadskemu šahovskemu klubu, ki je bil ustanovljen pred 33 leti.

Gligorić in Ivkov pojmeta v Argentino

Šahovska zveza Jugoslavije je določila vele mojstra Gligorića in mednarodnega mojstra Ivkova za udeležbo na tradicionalnem mednarodnem šahovskem turnirju v Mar del Plati. Turnir se začne 12. marca in traja do 6. aprila. Po turnirju bosta šahista sodelovala še na drugem mednarodnem turnirju v Buenos Airesu. Gligorić se je že dvakrat udeležil tega turnirja (leta 1950 in 1952) in je obakrat zasedel prvo mesto.

ŠAHOVSKO VESTI

Konecane so priprave na deseto šahovsko prvenstvo Jugoslavije, ki bo od 1. do 26. februarja v Novem Sadu.

Dva huda poraza jugoslov. nogometašev

Argentinsko nogometno mostvo "San Lorenzo" je pred dnevi premagalo beograjsko Crveno zvezdo z rezultatom 5:0 (3:0). Tekmi je prisostvovalo 35.000 gledalcev. Sodil je angleški sodnik Turner. V nastopnem mostvu so nastopili Prvolivci, Stanković, Zeković, Tasić, Spajić, Djajić, Vukob, Mitić, Toplak, Kostić, Zlatković.

Zmaga domačega mostva docela zaslužena. Jugoslovci so bili videti silno utrujeni, so se le s težavo gibali, pri igrišče, brzokone zaradi prejšnjega števila tekem, ki so jih prejšnje dni odigrali: v torek v Montevideo in v četrtek v Montevideo, v Buenos Airesu. Zmagalci so pokazali izredno moč in ofenzivno igro, ki se ji ni brambor. Beogražanov, ki so bila sicer na ostalih tekмах izvrstna, ni mogla postaviti ni robu.

Sveda pa to ne more več llati kot opravičilo za poraz, temveč je kot nekoristni izgovor. Vode, ki sestavljajo program, prav dobro vedo, da so bili pač morali misliti, da utrujeni igralci lahko doživijo poraz, ki polnoma paralizira dober vtis, ki ga mostvo napravi vsaj z dobro igro, če ne te tudi z zmago.

Crvena zvezda je odgovorila z letalom na zahodno obalo Južne Amerike — v Santiagu de Chile. V Chilu je odigrala še včeraj naslednjo tekmo na turneji.

WILHELMSTADT (CURACAO). 22. — Nogometno mostvo Curacao je premagalo BSK (Beograd) s 4:0 (2:0).

TOKIO, 22. — Sviscarsko mostvo "Grasshoppers" iz Zuericha je včeraj prislopo sem in je odigralo nekaj tekem z raznimi japonskimi mostvi. Pri tekmi proti izbraniemu mostvu Tokia so Svisarci zmagali s 7:1 (3:1). Tekmi je prisostvovalo 15.000 gledalcev.

TOKIO, 22. — Sviscarsko mostvo "Grasshoppers" iz Zuericha je včeraj prislopo sem in je odigralo nekaj tekem z raznimi japonskimi mostvi. Pri tekmi proti izbraniemu mostvu Tokia so Svisarci zmagali s 7:1 (3:1). Tekmi je prisostvovalo 15.000 gledalcev.

TOKIO, 22. — Sviscarsko mostvo "Grasshoppers" iz Zuericha je včeraj prislopo sem in je odigralo nekaj tekem z raznimi japonskimi mostvi. Pri tekmi proti izbraniemu mostvu Tokia so Svisarci zmagali s 7:1 (3:1). Tekmi je prisostvovalo 15.000 gledalcev.

TOKIO, 22. — Sviscarsko mostvo "Grasshoppers" iz Zuericha je včeraj prislopo sem in je odigralo nekaj tekem z raznimi japonskimi mostvi. Pri tekmi proti izbraniemu mostvu Tokia so Svisarci zmagali s 7:1 (3:1). Tekmi je prisostvovalo 15.000 gledalcev.